

Handlingsplan for overganger barnehage og skole i Indre Østfold kommune

Samarbeid og sammenheng i hele utdanningsløpet.

Innhold

Om overganger i utdanningsløpet.....	4
Planen er delt i opp i 3 deler som beskriver de ulike overgangene fra barnehage helt til videregående skole....	6
Del 1. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng	7
Overgang barnehage til barneskole.....	7
Del 2. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng.....	10
Overgang fra barneskole til ungdomsskole.....	10
Del 3. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng	12
Overgang fra ungdomsskole til videregående skole	12

Om overganger i utdanningsløpet

Hovedmål med denne planen er å sørge for en trygg og god sammenheng i overgangene, slik at barnets/elevens behov for trygghet i overgangsprosessene blir ivaretatt og opplæringen tilpasses det enkelte barn/elev fra første skoledag.

Alle barnehager og skoler i Indre Østfold er forpliktet til å følge denne planen og skoleeier har det overordnede ansvaret for å koordinere samarbeidet mellom alle barnehager og skoler, slik at det legges til rette for best mulig gjennomføring.

Overganger fra barnehage til skole, overganger i grunnskoleløpet og fra grunnskole til videregående skole

I løpet av utdanningsløpet må barna og elevene gjennom mange overganger. Den første er når de starter i barnehagen og overganger i barnehageårene. Videre møter elevene overganger da de skal over til mellomtrinnet, ungdomsskolen og den videregående opplæringen.

Disse overgangene er både spennende og fylt med forventninger til nye utfordringer og muligheter, og til nye venner. Samtidig kan fasene være utfordrende og har stor betydning for barn og elevers trivsel, læring og utvikling.

Vi skal skape gode overganger i utdanningsløpet ved at barnehage og skoler samarbeider og skaper sammenhenger, slik at overgangene preges av kontinuitet og oppleves som trygge for barna og elevene.

Refleksjonsspørsmål: for personalet i barnehage og skole

1. Hvordan legger vi til rette for å sikre at barna opplever en trygg og god sammenheng i overganger mellom barnehage og skolene?
2. På hvilke måter samarbeider vi med barna om overgangen?
3. Hvordan involverer vi foresatte?
4. Hvilke forventninger har vi til foresatte om samarbeidet mellom barnehage, skole og SFO (her også overganger mellom barneskole og ungdomsskole)

<https://www.udir.no/globalassets/filer/regelverk/rundskriv/veiledning-til-bruk-av-barnekonvensjonen.pdf>

Overganger i utdanningsløpet

I 2018 ble det en lovfestet plikt til å samarbeide for å sikre barna en best mulig overgang fra barnehage til skole. (Opplæringsloven) Skoleeier har hovedansvaret for samarbeidet og har derfor utarbeidet denne rutinen for overganger i grunnskolen sammen med seksjon barnehage og PPT. Barnehage og skole har fått muligheten til å komme med innspill til denne rutinen.

Verdier, prinsipper og barnesyn

Barnets beste skal alltid ligge til grunn for barnehagens og skolens arbeid med overgangen og rutinen «Overganger i barnehage og skoler i Indre Østfold» skal preges av samarbeid og sammenheng mellom barnehage, skole og SFO og være i tråd med prinsippene for Oppvekst i Indre Østfold.

Rammeplan for barnehagen sier følgende om overgangen mellom barnehage og skole at:

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Overordnet del i læreplanverket sier følgende om de yngste barna i skolen:

Barn og unge er nysgjerrige og ønsker å oppdage og skape. I opplæringen skal elevene få rike muligheter til å utvikle engasjement og utforskertrang. For de yngste barna i skolen er lek nødvendig for trivsel og utvikling, men også i opplæringen som helhet, gir leke muligheter til kreativ og meningsfylt læring.

Informasjonsoverføring - en best mulig overgang

- Relevant informasjon og dokumentasjon formidles til alle aktuelle parter, inkludert barnet og foreldrene
- Hensyn til barn/elevs personvern må ivaretas
- I overgangen mellom barnehage til skole, må barnehage innhente samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn til skolen
- Faste manualer for samtaler og overføringsmøter – se vedlegg

Skolestartere med særskilte behov

Barnehagen og foresatte må vurdere om det er viktig at skolen kjenner til barnet i god tid før skolestart. Hvis skolen skal kunne legge best mulig til rette, så er det av hensyn til både ressurstildeling, fysiske tilrettelegginger og ansettelser hensiktsmessig å vite om dette høsten før skolestart. Barnehagen vil kunne informere skolen inntil 2 år tidligere.

Skolestartere med særskilte behov kan være:

- barn med behov for medisinsk hjelp
- barn med behov for spesiell fysisk tilrettelegging
- barn med store omsorgsbehov
- barn med omfattende språkvansker
- barn med store sosiale og emosjonelle vansker (atferdsvansker, samspillsvansker og utfordrende atferd)

Tidligere eller utsatt skolestart

Utgangspunktet er at barna starter i grunnskolen det kalenderåret de fyller seks år. Foresatte kan søke om utsatt eller tidligere skolestart for sitt barn. Tidligere skolestart innebærer at barnet starter på skolen det kalenderåret barnet fyller fem år. Utsatt skolestart innebærer skolestart det kalenderåret barnet fyller sju år. Eleven har rett til utsatt skolestart hvis det etter sakkyndig vurdering fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er tvil om barnet har kommet tilstrekkelig langt i sin utvikling til å starte på skolen.

I begge tilfeller må dette tas opp som sak i Ressursteam i barnehage og etter drøfting i Ressursteam skal det henvises til PPT for å be om en sakkyndig vurdering og det er foresatte sammen med barnehage som gjør dette. Når denne foreligger, må foresatte sende en søknad til TOF med begrunnelse for hvorfor de søker og legge ved sakkyndig vurdering.

Mortenstua

Skoleplass på Mortenstua skole er forbeholdt elever med en sakkyndig vurdering som tilrår et helhetlig spesialpedagogisk tilbud. Elever som prioriteres vil som oftest ha varige habiliteringsbehov.

Planen er delt i opp i 3 deler som beskriver de ulike overgangene fra barnehage helt til videregående skole.

- Del 1: Årshjul for overgang mellom barnehage til barneskole
- Del 2: Årshjul for overgang mellom barneskole til ungdomsskole
- Del 3: Årshjul for overgang mellom ungdomsskole til videregående skole

Del 1. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng

Overgang barnehage til barneskole

Planen skal gi forutsigbarhet og felles retning for alle barn og deres foresatte i Indre Østfold. Ansatte i barnehage og skole/SFO i Indre Østfold skal vite hva som er forpliktende føringer og hvor det er pedagogisk handlingsrom for lokale tilpasninger og variasjon.

NÅR	HVA	FORMÅL	ANSVAR
August	Oppstart i barnehage, SFO og skole. Planlegging av det pedagogiske tilbudet i samarbeid med de eldste barna i barnehagen. Plan for SFO i oppstartsukene.	Barna/elevene skal oppleve en god og trygg oppstart, og det skal sørges for at de skaper gode relasjoner med både voksne og barn.	Styrer/Rektor/ SFO-leder
	Administrasjon av ny skolestart	Sikre at seksjonene har kontakinformasjon om den enkelte styrer og rektor.	Seksjon bhg/skole rådgiver
September	Det siste året i barnehagen - 5-åringene Foreldremøte i barnehagen	Barnehagen legger til rette for at de eldste barna får med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som vil gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Å gi foresatte god og konkret informasjon om det det siste året i barnehagen og overgangsrutinene for samarbeidet med skole og SFO. <u>Barnehagen</u> – innhold foreldremøte <ul style="list-style-type: none">- Gi informasjon om overgangsrutinen- Gi informasjon om innholdet i det siste året i barnehagen (jf. årsplan)- Presenterer skjemaene «Informasjon om skolestarteren» og «Informasjon om skolestartere med særskilte behov»	Styrer Styrer Skolen v/rektor kan inviteres inn på dette foreldremøtet
	Foreldremøter 1. trinn	Foreldrene skal få god og konkret informasjon om oppstart ved barneskole og SFO,	Rektor
	Fagmøte/lærende nettverk -for styrere, rektor/avd.ledere, avdelingsleder spesialpedagogisk hjelp, evt.PPT	Å gi yrkesgruppene god informasjon om hverandres fagfelt, og å bygge en felles arena for best å ivareta et helhetlig pedagogisk arbeid rundt enkeltbarn og barnegruppene.	Rådgivere bhg og skole

	Møte mellom seksjon skole, seksjon barnehage	Kartlegge/ holde oversikt over kommende skolestartere med særskilte behov. Sikre at informasjon kommer ut til skolen i rett tid slik at det kan tas høyde for tilretteleggingsbehov, både fysisk og personalmessig	Rådgiver barnehage og rådgiver skole
Oktober - november	Rektor innkalles til ansvarsgruppemøte på høsten	For elever med særskilte og sammensatte behov <u>skal</u> skolen vite om disse så tidlig som mulig, slik at skolestarten blir en god opplevelse for barn/foresatte. Kan gjøres inntil 2 år før skolestart. Skolen skal få kjennskap til familien og eleven for å kunne legge til rette på best mulig måte.	styrer i barnehage
	Foreldresamtaler med foresatte til skolestartere	Å legge til rette for og forberede barnet, foresatte og skolen best mulig, slik at skolestarten blir en god opplevelse for barnet. Dette inngår som en del av den ordinære samtalen som gjennomføres i barnehagen.	Styrer
	Melding om skolestartere med særskilte behov Ped.leder og foresatte fyller ut skjema « <i>Informasjon om skolestartere med særskilte behov</i> » og samtykkeerklæringen. Skjemaene skal sendes samlet til Seksjon skole innen 1.des.	For elever med særskilte behov <u>skal</u> skolen vite om disse så tidlig som mulig.	Styrer
Oktober	Søknadsfrist for Mortenstua skole er 01.oktober. Søknad sendes til Mortenstua skole, se egen rutine.		Foresatte
Første uke i jan.	Overgang barnehage- Mortenstua skole	Barnehage, foresatte og avdelingsleder på Mortenstua skole samarbeider om å få til en best mulig overgang mellom barnehage og Mortenstua skole.	Styrer Rektor/ avdelingsleder på Mortenstua skole
Andre uke i jan.	Invitasjon til skolestart sendes til foresatte i løpet av andre uka i januar	Informasjon digitalt på kommunens hjemmeside	DIOP
Ca uke 2-10	Skoleinnmelding – digital innmelding	Skolen skal få oversikt over alle skolestartere og hvilken skole de skal gå på. Elev og foresatte skal få vite hvilken skole de skal begynne på. Beskrivelse: <ul style="list-style-type: none">- Barnet blir registrert per skole etter folkeregistrert adresse.- Elevmapper opprettes på nærskolen- Foresatte mottar informasjonsbrev om tildelt skoleplass digitalt.- Foresatte bekrefter skoleplass i Oppvekstportalen- TOF- tilsyn og forvaltning behandler søknader om skolebytte- Skolestartere som er nye etter at skoleinnmelding er sendt ut, registreres manuelt i systemet ved aktuell skole- Vedtak om skoleplass sendes ut digitalt når skoleinnmeldingsperioden stenger	DIOP Se Compilo- skoleinnmelding 1. trinn

Januar-februar	Ansvarsgruppemøte mellom barnehage og skole samt andre støttetjenester som er viktige i den enkelte sak som gjelder barn med særskilte behov.	Sikre gode forberedelser av overgangen barnehage- skole for barnet. Målet er god informasjonsflyt for at skolen skal kunne tilrettelegge best mulig og avklaringer rundt samarbeid det siste halvåret i barnehagen. Barnehagen eller koordinator dersom barnet har IP (individuell plan) innkaller til ansvarsgruppemøte. <u>Tema for møtet kan være:</u> Informasjonsutveksling foreldre/barnehage /skole Presentasjon av det faglige nettverket rundt barnet, hvilke instanser og personer er involvert. Hvilke tiltak er igangsatt, hvem har ansvar for hva. Informasjon fra skolen om skolestart. Drøfte hva som trengs av hjelpemidler og få bestilt det (f.eks. stellebord, hydraulisk seng, osv.).	Styrer innkaller. Møtet avholdes på skolen og ledes av rektor, barnehagen eller koordinator skriver referat.
Februar	Planlegge besøksdager	Sikre at barnet/eleven får en god overgang fra barnehage til skole, ved at det får tilstrekkelig hjelp og tilrettelegging. Barnehage og skole samarbeider om at barna/elever får gjøre seg kjent med skole og SFO før oppstart	Rektor tar kontakt med barnehage
Mars	Henvising til PPT	Frist 15. mars. Frist for tilmelding til PPT Overgang barnehage-skole: Barnehage v/styrer utarbeider pedagogisk rapport som sendes til skole. Skolen skriver henvising til PPT, på bakgrunn av informasjon etter samarbeids-/ansvarsgruppemøter.	Styrer og rektor
April	Gjennomføre andre besøk på skole og SFO for elever med særskilte behov	Barn/elever skal bli kjent/trygges i møte med ny skole.	Styrer/rektor avtaler
April - mai	Brev til skolestartere med invitasjon til besøksdager på skole og SFO	Skolestarteren og foresatte skal få god informasjon om skolestart og et godt møte med skolen. Standardbrev sendes alle skolestartere. Brevets innhold: - Orientering om hva som skjer for skolestarteren og foresatte i vårhalvåret. - Invitasjon til foreldremøte - Informasjon om elektronisk innmelding til SFO - Invitasjon til besøksdag	Rektor
Mai	Sakkyndig vurdering	Sikre at barnet/eleven får en god overgang fra barnehage til skole, ved at det får tilstrekkelig hjelp og tilrettelegging.	PPT

Mai - juni	Bli kjent dager på skole/foreldremøte + info om SFO Besøksdager	Skolestarter og foresatte inviteres til skolen Skolestarteren skal få et første møte med den skolehverdagen som møter de i august. Barneskole: forslag til innhold: <ul style="list-style-type: none">- Foresatte følger barnet.- En forberedt aktivitet i klasserommet- Møte fadderen sin- Spise matpakken- En forberedt lekaktivitet ute- Alle får utdelt skolesekk Informasjon om SFO-tilbudet samt orientering om søknadsprosess. NB! Kan ikke søke før skoleinnmelding er avsluttet. Skolen arrangerer besøksdag for skolestarterne, hvor barnehagen følger barna	Rektor Rektor/styrer
Juni	Besøk SFO Fatte vedtak om spesialundervisning	Skolestarteren skal bli tryggere på hva SFO er, og hvordan det er å være på SFO.	SFO-leder Rektor

Del 2. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng

Overgang fra barneskole til ungdomsskole

NÅR	HVA	FORMÅL	ANSVAR
August	Oppstart ungdomsskole «God start i skolen»	Elevene skal oppleve en god og trygg oppstart, og det skal sørges for at de skaper gode relasjoner med både voksne og barn.	Rektor
September	Foreldremøter for nye 8. trinn	Elevene skal rustes til å få best mulig oppstart på skolen. Å gi foresatte god og konkret informasjon om det oppstart ved ungdomsskolen.	Rektor

Oktober - november	Melding om skolestartere med særskilte behov - 7 trinn	Sikre god overgang for barn med særskilte behov. Innhente samtykke fra foreldre til samtaler mellom barneskole og ungdomsskole For elever med særskilte behov <u>skal</u> skolen vite om disse så tidlig som mulig, slik at skolestarten blir en god opplevelse for barn/foresatte. Kan gjøres inntil 2 år før skolestart.	Rektor barneskole
	Utviklingssamtaler med elev og foresatte 7. trinn	Å legge til rette for og forberede barnet, foresatte og skolen best mulig, slik at skolestarten blir en god opplevelse for barnet.	Rektor barneskole
Januar	Samarbeidsmøter- barn med særskilte behov Innkalle til møte barn med særskilte behov	Sikre gode forberedelser av overgangen barneskole til ungdomsskole for eleven Målet er god informasjonsflyt for at skolen skal kunne tilrettelegge best mulig og avklaringer rundt samarbeid det siste halvåret i barneskolen. Barneskolen eller koordinator dersom barnet har IP (individuell plan) innkaller til ansvarsgruppemøte <u>Tema for møtet:</u> Informasjonsutveksling foreldre og skole Presentasjon av det faglige nettverket rundt barnet, hvilke instanser og personer er involvert. Hvilke tiltak er igangsatt, hvem har ansvar for hva. Informasjon fra skolen om skolestart. Drøfte hva som trengs av hjelpemidler og få bestilt det.	Rektor barneskole
	Planlegge besøksdager på ungdomsskolen	Sikre at eleven får en god overgang til ungdomsskolen Barneskole og ungdomsskole samarbeider om at elever får gjøre seg kjent med skole før oppstart	Rektor v/ungdomsskole tar kontakt med barneskole
Mars	Henvi sning til PPT	Frist 15. mars. Frist for tilmelding til PPT Overgang til ungdomsskolen: Barneskolen utarbeider pedagogisk rapport som sendes til skole. Ungdomsskolen skriver henvi sning til PPT. På bakgrunn av informasjon etter samarbeids-/ansvarsgruppemøter.	Rektor barneskole og rektor ungdomsskole

April	Utviklingssamtaler på 7. trinn Gjennomføre andre besøk på skole for elever med særskilte behov	Mål: Sikre at all relevant informasjon om barnet overføres aktuell skole. Frist. Informasjon sendes aktuell skole v/ rektor innen 15.mai . Skjemaet arkiveres i elektronisk elevmappe. Barn/elever skal bli kjent/trygges i møte med ny skole. Gjelder for overgang til barneskole og ungdomsskole	Rektor barneskole Samarbeid barneskole og ungdomsskole
April - mai	Informasjon og invitasjon til besøksdager på ungdomsskolen Foreldremøte på ungdomsskolen for foresatte til 7.trinn	Mål: Elever og foresatte skal få god informasjon om skolestart og et godt møte med skolen. Informasjonens innhold: <ul style="list-style-type: none">- Orientering om hva som skjer i overgangen i løpet av vårhalvåret.- Invitasjon til foreldremøte- Invitasjon til besøksdag	Rektor ungdomsskole
Mai	Sakkyndig vurdering	Sikre at barnet/eleven får en god overgang fra barneskole til ungdomsskole, ved at det får tilstrekkelig hjelp og tilrettelegging.	Styrer PPT
Mai - juni	Besøksdag på skole	Elever på 7. trinn inviteres til skolen. Elevene skal få et første møte med den skolehverdagen som møter dem i august. Forslag til innhold: <ul style="list-style-type: none">- Møte sin nye kontaktlærer og klassen de skal starte opp i fra høsten- Bli kjent-aktiviteter i klasserommet- Bli kjent på skolen Kontaktlærer barneskole følger eleven	Rektor ungdomsskole
Juni	Fatte vedtak om spesialundervisning		Rektor

Del 3. Årshjul – praksis for samarbeid og sammenheng

Overgang fra ungdomsskole til videregående skole

NÅR	HVA	FORMÅL	ANSVAR
1.oktober	Tilmelding til fylkeskommunen som gjelder elever som søker etter §6- 17	Å sikre rettigheter for elever med store fysiske eller psykiske funksjonsnedsettelse. Fylkeskommunen er forpliktet til å vurdere å gjøre fysiske tilrettelegginger ved behov og/eller ansette folk med relevant kompetanse	Rådgiver

Oktober- desember	Besøke aktuelle skoler og utdanningsprogram. Gjelder for 1.februar-søkere og ordinære elever. De fleste besøk er organisert gjennom «Brobygging», mens noen arrangeres individuelt og etter avtale med den enkelte skole	Er en del av veiledningsprosessen aller elever gjennomfører. Skal trygge elevene i valget!	Rådgiver Rektor/ avdelingsleder på Mortenstua
Desember- januar	Overføringsmøter for 1.februarsøkere (ikke §6-17) Beskjed om tilsendt kodebrev til elever på Mortenstua	Bli kjent! Det første møtet mellom elev/foresatt og rådgiver/PPT videregående opplæring Mulighet for å legge inn søknad om plass i videregående opplæring.	Rådgiver Rektor
1.februar	Søknadsfrist for elever som søker etter fortrinn eller individuell behandling	Sikre elevenes rettigheter	Rådgiver
1.mars	Søknadsfrist for ordinære elever		Rådgiver/elev
April-juni	1.februarsøkere Overføringsmøter Samarbeidsmøter Tverrfaglige møter Ansvarsgruppemøter Avhengig av elevens behov gjennomføres det skolebesøk og det opprettes kontakt med kontaktlærere, spesialpedagoger og elevtjenesten. Dette pågår i hele perioden. Alle elever samtykker og signerer overgangsskjema Ordinære søkere Overføringsmøter I disse møtene overføres det informasjon om enkeltelevers utfordringer og behov. Alle elever samtykker og signerer overgangsskjema	Sikre elevenes rettigheter og trygge elev/foresatt i en utfordrende overgang	Rådgiver Miljøarbeidere Spesialpedagoger LOS
November- juni	Henvisning til PPT vgo	Sikre elevenes rettigheter. Henvisning sendes etter forespørsel fra PPT eller etter individuell vurdering fra rådgiver/spes.ped/kontaktlærer. Gjelder både 1.februarsøkere og ordinære elever.	Rådgiver
August- september	Overføringsmøter. Gjelder både 1.februarsøkere og ordinære søkere	Erfaringsmessig er det for noen elever hensiktsmessig å gjennomføre overføringsmøter rett før eller tett på skolestart. Da er det enklere å møte de som skal jobbe tett på elevene.	Rådgiver/foresatt
August- september		Sikre at elevene møter på skolen til rett sted og tid. Bidra til å støtte eleven/foresatte i oppstart tom høstferien	Rådgiver - vgs

Kildehenvisning

- St,meld. 6. Tett på – tidlig innsats og inkluderende felleskap i barnehage, skole og SFO
- Opplæringsloven
- Barnehageloven
- Rammeplan for barnehagen.
- Fra eldst til yngst – samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole, en veileder
- Gamle rutiner for overgang mellom barnehage og skole fra Trøgstad, Spydeberg, Hobøl, Askim og Eidsberg.